

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RHRTB50
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Határrendészeti alapismeretek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of Border Policing
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1. 1 kredit
 - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti Igazgatási Alapképzési Szak, Határrendészeti Szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Határrendészeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vedó Attila, tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
 - 8.1. össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 10 (10 EA)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA)
 - 8.2. heti óraszám – nappali/levelező munkarend: 1
 - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Magyarország határviszonylatai, helye az európai uniós és schengeni térségben. Az államhatárral kapcsolatos fogalmak rendszerbeni értelmezése. Az államhatár kialakulásához vezető tényezők, az államhatár fejlődése és szerepe ókortól napjainkig. Az államhatár fejlődéséhez szorosan kapcsolódó határellenőrzési és szervezeti fejlődés egyes szakaszai.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The border relations of Hungary, its place in the EU and in the Schengen area. The systematic interpretation of the concepts related to the state border. Factors leading to the establishment of the state borders, the development and role of the state border from ancient times to the present. The steps of the border policing and organisational development closely related to the development of the state border.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Széles körűen és rendszerszerűen ismeri a rendészet történetét, annak történeti alakulását, meghatározó korszakait és irányzatait. Tisztában van az államhatár rendjének fenntartását biztosító normatív szabályozás rendszerével és a rendkívüli események elhárítására vonatkozó ismeretekkel.

Képességei: Képes az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai

feladatok ellátására.

Attitűdje: Munkavégzése során politikamentesség, bajtársiasság, lojalitás jellemzi. Nyitott a rendészet, a rendvédelem területén felmerülő problémák kutatáson alapuló megoldása iránt. Empatikus az eljárás alá vont személyekkel szemben.

Autonómiája és felelőssége: Saját munkájában és tetteiben magabiztos, kreatív és önálló. Javaslatot tesz a határellenőrzés hatékonyságának növelésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: On successful completion of the programme, students should be thoroughly familiar with, and have a comprehensive understanding of the history, historical development, and important eras and trends of law enforcement / the system of normative regulation ensuring the maintenance of the state border and knowledge of the prevention of extraordinary events.

Capabilities: On successful completion of the programme, students should be able to carry out integrated border control tasks, border management and other professional functions.

Attitude: On successful completion of the programme, students should devote themselves to being politically neutral, comradely, and loyal / be open to research-based solutions to problems in law enforcement / be empathetic with the persons subject to the proceedings.

Autonomy and responsibility: On successful completion of the programme, students should be able to be self-confident, creative and independent in their own work and actions / make suggestions to increase the efficiency of border control

A tananyag kompetenciáinak meghatározása során figyelembe vettük a Frontex alábbi ajánlásait:

The competences were defined in accordance with:

- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére I. rész [Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.I.]; (2017) 172. p. (ISBN: 978-92-95205-82-6),
- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére II. rész [Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.II.]; (2017) 58. p. (ISBN: 978-92-95205-83-3),
- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrök középszintű vezetői részére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Mid-level Management in the EU]; (2019) 340. p. (ISBN: 978-92-9471-387-2),
- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrök alapszintű képzésére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Basic Training in the EU] (2017) 378.p. (ISBN: 978-92-9520575-8) ajánlásait.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Magyarország határviszonylatai (The border relations of Hungary)

Magyarország helye az európai uniós és schengeni térségben. Hazánk schengeni csatlakozásának fázisai, jelentősége. Az Európai Unió, a schengeni térség és az EGT tagállamai. Harmadik ország fogalma.

N: 2 óra előadás, L: 1 óra előadás

12.2. Állam, államelmélet, államhatár (State, theory of the state, state border)

Az állam és az államhatár kialakuláshoz vezető tényezők, a fejlődés egyes szakaszai és jellemzői. A határok szerepe. Az államhatár kijelölésének elvei, államhatár megállapításának fórumai. A nemzetközi szerződések és egyes békeszerződések hatása a magyar államhatár fejlődésére. Államhatár elmélethez kapcsolódó felfogások és értelmezések. Az államhatár elválasztó-megosztó szerepe a XX. században és az államhatár összekötő szerepe az Európai Unió és a schengeni övezet térségén belül. A geopolitika szerepe az államhatárt érintő társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődésében. Az államhatárral összefüggő alapfogalmak.

N: 4 óra előadás, L: 1 óra előadás

12.3. A határellenőrzés fejlődésének története (The history of the development of border control)

A határőrizeti és határforgalom-ellenőrzési tevékenység kialakulása, fejlődése napjainkig, az etabláció mérföldkövei. Határrendészeti szakmai kultúra ismeretek.

N: 6 óra előadás, 2 óra szeminárium, L: 2 óra előadás

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi szemeszter/1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 100%-án kötelező a részvétel. Igazolatlan mulasztás esetén az aláírást meg kell tagadni. Igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás érdekében az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. 30%-ot meghaladó hiányzás, függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan, az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali munkarendben a hallgató a félév során 1 zárhelyi dolgozatot és 1 beadandó esszét, levelező munkarendben 1 beadandó esszét ír.

A zárhelyi dolgozat értékelése ötfokozatú skálán történik: 61 %-tól elégséges, 71 %-tól közepes, 81-től % jó, 91 %-tól jeles.

Az esszé értékelése szintén ötfokozatú skálán történik. Nem megfelelt az esszé, ha abban tárgyi tévedések vannak, nem a megadott/választott témához kapcsolódik, ha a cím és a tartalom nincs összhangban, az előadó a saját állításait nem tudja indokolni.

A meg nem írt zárhelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet

pótolni. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet javítani, annak sikertelensége esetén az aláírás megtagadható. A javító zárthelyi dolgozat eredménytelensége esetén az adott témakörből a szorgalmi időszak vége előtti tizedik munkanapig az oktató a hallgató részére méltányos esetben szóbeli beszámolót engedélyezhet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ötfokozatú értékelés. Jegymegajánlás a félév során megírt zárthelyi dolgozat és a beadott esszé alapján a TVSZ 41. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel történhet.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balla József: A határforgalom-ellenőrzés tartalmi változásai 1990-ig – Hadtudományi Szemle X. évf. (2017) 2. sz. pp. 295-316. (ISSN 2060-0437)
2. Hautzinger – Gaál (szerk.): A modernkori magyar határrendészet százöt év, Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozat, Budapest 2013. (ISBN: 978-963-08-6212-7)
3. Sallai János. Egy idejét múlt korszak lenyomata, HSA 2012 Budapest, ISBN: 998-973-88484-3-7
4. Vájlók László: Magyarország határképviselői rendszere, Budapest 2013. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt. ISBN: 978-615-5344-09-1
5. A határellenőrzés múltja, jelene és jövője. Gaál – Hautzinger (szerk.), Pécsi Tudományos közlemények, Pécs (2017.) (ISBN: 978-963-12-9151-3)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bencsik Péter: A magyar utiokmányok története 1867-1945 - Budapest, 2003, Tipico Design, 179 p. (HU-ISBN 963 7623 33 7)
2. Sallai János: Az államhatárok, Press Publica 2004, (Változó Világ sorozat 58. kötet) ISBN: 963-9001-85-6

3. Vedó Attila: A '90-es évek politikai változásainak hatása határmegjelölésünkre és határjeleinkre, Rendvédelem Történeti Füzetek XVII. évf. (2009) 20. sz. pp. 129-137. (ISSN 1216-6774 - nyomtatott, ISSN 2560-144X - online)

Budapest, 2020. február 26.

Vedó Attila
tanársegéd
tantárgyfelelős
sk.